

N:o 17.

Ank. till Riksdagens kansli den 18 febr. 1889, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckta motioner rörande dels nedsättning i de på viss jord hvilande grundskatter samt dels lindring i rustnings- och roteringsbesvären.

(I. A.)

Till statsutskottets förberedande behandling hafva öfverlemnats följande, inom Riksdagens kamrar väckta motioner i förenämnda ärenden, nemligen:

Inom Första Kammaren:

motion, n:o 23, af herr *A. Th. Wallenius* med flere, som föreslagit, att Riksdagen måtte besluta:

a) att från och med 1890 ytterligare nedsättning med tjuhu procent af den å viss jord i kronans jordeböcker och räkenskaper upptagna grundskatt skulle ega rum;

b) att denna nedsättning af grundskatten skulle verkställas efter samma grunder och bestämmelser, som finnes stadgade i kongl. kungörelsen af den 5 juni 1885 angående nedsättning i de på viss jord hvilande grundskatter;

c) att från och med 1890 ytterligare tjuhu procent lindring i rustnings- och roteringsbesvären skulle komma alla rustnings- och roteringskyldige till godo efter enahanda grunder och bestämmelser, som finnes i nu gällande lag af den 5 juni 1885 angående lindring i rustnings- och roteringsbesvären; samt

d) att minska beräkningen af inkomsten utaf grundskatter för år 1890 med det belopp, som motsvarade tjugu procent nedsättning deraf, och under fjerde och femte hufvudtitlarne anvisa det anslag, som erfordrades till lindring med tjugu procent af rustnings- och roteringsbesvärerna.

Inom Andra Kammaren:

motion, n:o 5, af herr *L. Pålsson* i Hemmesdynge, med förslag, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes för nästa års Riksdag framlägga förslag till sådan skatteändring inom landet, att återstående 70 procent af grundskatterna samt rustnings- och roteringsbesvärerna successivt under loppet af 10 år, med en tiondedel årligen, helt och hållet blefve afskrifna, samt i stället, när så behöfdes, införande af en statsskatt, lika för alla beskattningsföremål, efter fastighetsvärde eller årsinkomst;

motion, n:o 16, af herr *J. Eliasson*, med hvilken herr *Å. Kihlberg* med flere instämt och som hemställt, att Riksdagen måtte besluta,

att, från och med år 1890, den nedsättning i de på viss jord hvilande grundskatter, som stadgats i kongl. kungörelsen den 5 juni 1885, måtte förändras från 30 till 50 procent;

motion, n:o 17, af *densamme* med förslag,

att, från och med 1890, den i lagen den 5 juni 1885 bestämda lindring af rustnings- och roteringsskyldigheten måtte förändras från 30 till 50 procent, och att Riksdagen måtte bevilja erforderligt anslag för detta ändamål;

samt motion, n:o 83, af herr *A. P. Danielson* med flere, som föreslagit, att Riksdagen måtte besluta:

a) att från och med 1890 ytterligare nedsättning med 20 procent af den å viss jord före 1885 års afskrifning utförda, i kronans jordeböcker och räkenskaper upptagna grundskatt skulle ega rum, att verkställas efter samma grunder och bestämmelser, som funnes stadgade i kongl. kungörelsen af den 5 juni 1885 angående nedsättning i de på viss jord hvilande grundskatter;

b) att från och med 1890 ytterligare 20 procent lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna, efter de värden, som för hela kostnaden af dessa besvär blefvo 1885 af Riksdagen godkända, skulle komma alla rustnings- och roteringsskyldige till godo efter enahanda grunder och bestämmelser, som funnes i lagen af den 5 juni 1885 angående lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna; samt

c) att minska beräkningen af inkomsten af grundskatter för år

1890 med det belopp, som motsvarade 20 procent ytterligare nedsättning deraf, och under fjerde och femte hufvudtitlarne anvisa det anslag, som erfordrades till ytterligare lindring med 20 procent af rustnings- och roteringsbesvären.

Vid behandling af de under senare åren inom Riksdagen väckta förslag om skattelindringar har Riksdagen funnit betänkligt att allenast på enskilde motionärers framställningar besluta åtgärder af så omfattande betydelse, som de ifrågasatta, och ansett, att Riksdagen borde afvakta förslag i ämnet från Kongl. Maj:t.

Det skäl, som sålunda förut blifvit åberopadt för afslag å motioner i förevarande ämnen, torde numera hafva vunnit ökad styrka och betydelse, sedan Kongl. Maj:t egnat dessa frågor sin särskilda uppmärksamhet och förordnat om åtgärder för deras utredning.

På grund häraf hemställer utskottet,

att herrar Wallenii, Pålssons, Eliassons och Danielsons förenämnda motioner icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 18 februari 1889.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.

Reservationer:

af herrar *C. Ifvarsson*, *S. Nilsson* och *A. Persson*, som yrkat bifall till den af herr Danielson m. fl. i ämnet väckta motion;

af hrr *A. P. Danielson*, *N. Petersson*, *J. Jonson*, *L. Jönsson*, vice talmannen *L. O. Larsson*, *H. Andersson*, *J. Andersson*, *A. Peterson* och *L. F. Odell*, hvilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort erhålla följande lydelse och innehåll:

»I statsutskottet vid senaste riksdag aflåtna, af Riksdagens båda kamrar godkända utlåtande (n:o 36) i detta ämne anfördes, att, då Riksdagen år 1885 beslutit en nedsättning med 30 procent i de på viss jord hvilande grundskatterna och jemväl beredde rust- och rotehållare en motsvarande lindring i deras besvär, Riksdagen ej afsett en tillfällig åtgärd utan velat taga första steget å den skattereformernas väg, som slutligen skulle leda till ifrågavarande skattebördors fullständiga upphörande, samt att tiden syntes snart vara inne för uttagande af ännu ett steg på skattelindringarnes väg.

Vidhållande den uppfattning, som sålunda inom Riksdagen gjort sig gällande angående vigten af en snar lösning utaf förenämnda skattefrågor, har utskottet dock icke ansett sig för närvarande böra förorda, att Riksdagen, på sätt herr L. Pålsson i ofvan anförda motion föreslagit, må besluta i fråga om en fullständig afskrifning under vissa år af grundskatterna samt rustnings- och roteringsbesvären. Utskottet hyser nemligen den åsigt, att ett fullständigt aflyftande af dessa skatter och besvär icke bör ega rum annat än i sammanhang med lösningen af flera andra samhällsviktiga frågor, bland hvilka, enligt utskottets förmenande, synnerligt afseende bör fästas vid den under utredning föreliggande frågan om beredande åt arbetare och obemedlade af en tryggare ställning för deras ålderdom.

Utskottet anser dessa frågors utredning vara af största vikt och hyser den förhoppning, att dermed icke må längre fördröjas, än att redan under nästkommande riksmöte en lösning af frågorna må kunna ega rum, och nödiga medel för dermed sammanhängande ändamål anvisas.

Emellertid har utskottet funnit de af herr Wallenius med flere i Första Kammaren och herr Danielson med flere i Andra Kammaren väckta sammanställningar, af billighet och rättvisa påkallade förslag vara synnerligen beaktansvärda och redan nu böra föranleda åtgärd af Riksdagen.

Såsom i sistnämnda motioner antydts, är det i motionerna föreslagna steg till ifrågavarande skattebördors aflyftande ej af större omfattning, än att detsamma kan tagas utan vidare åtgärder vare sig i fråga om försvarets stärkande eller i afseende å ändring i gällande bestämmelser rörande fastighetsbevillningen och kommunallagarne; och då statsverkets finansiella ställning synes medgifva den föreslagna afskrifningen af tjugu procent å grundskatterna samt motsvarande lindring i rustnings- och roteringsbesvären, får utskottet, som icke ansett sig

böra ytterligare upprepa de ofta framlagda skälen för vidtagande af ifrågavarande skattelindringar, hemställa:

1:o att Riksdagen må besluta:

a) att från och med 1890 ytterligare nedsättning skall ega rum med 20 procent af den å viss jord före 1885 års afskrifning utförda, i kronans jordeböcker och räkenskaper upptagna grundskatt, att verkställas efter samma grunder och bestämmelser, som finnas stadgade i kongl. kungörelsen af den 5 juni 1885 angående nedsättning i de på viss jord hvilande grundskatter;

b) att från och med 1890 ytterligare lindring med 20 procent i rustnings- och roteringsbesvärerna, efter de värden, som för hela kostnaden af dessa besvär blefvo år 1885 af Riksdagen godkända, skall komma alla rustnings- och roteringsskyldige till godo efter enahanda grunder och bestämmelser, som finnas intagna i lagen af den 5 juni 1885 angående lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna; och

c) att minska beräkningen af inkomsten af grundskatter för år 1890 med det belopp, som motsvarar 20 procent ytterligare nedsättning deraf, och att under fjärde och femte hufvudtitlarne anvisa det anslag, som erfordras till ytterligare lindring med 20 procent af rustnings- och roteringsbesvärerna;

2:o att ifrågavarande motioner i öfrigt icke må till någon Riksdagens vidare åtgärd föranleda.»